

Asistența Socială

Buletin informativ al Centrului Republican de Resurse pentru Asistență Socială

Nr.1
Septembrie
2004

Asistența socială - o preocupare importantă a statului

Trecerea de la un sistem de relații social-economice la altul este un proces complex și dificil, care afectează mai mult sau mai puțin toate categoriile de populație. În condițiile perioadei de tranziție pe care o parcurge Republica Moldova într-o situație deplorabilă s-au pomenit în special familiile cu mulți copii, copiii orfani, persoanele cu dizabilități, persoanele vârstnice. Starea dată a lucrurilor impune necesitatea dezvoltării serviciilor de asistență socială, pregătirii specialiștilor care vor lucra cu cele mai diverse categorii de oameni aflați în dificultate.

Toate acestea au devenit în prezent o preocupare importantă a statului. Astfel, au fost adoptate Strategia Națională privind Protecția Copilului și Familiei, Legea asistenței sociale și un șir de alte acte legislative adresate persoanelor în dificultate; au fost create Departamentul Asistență Socială în cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, secțiile raionale de asistență socială și protecție a familiei; a fost instituită unitatea de asistent social în statele de funcții ale primăriilor; se prevăd locuri bugetare pentru pregătirea asistenților sociali în instituțiile de învățământ superior etc.

(Început. Sfârșit în pag. 2)

CRRAS - un centru de dezvoltare și promovare a asistenței sociale profesioniste

Actualmente sintagma “Asistență socială” este cunoscută majorității locuitorilor din Moldova, fiind înțeleasă, în virtutea situației în care s-au pomenit aceștia, de cele mai multe ori doar ca o activitate de protecție economică. În realitate, asistența socială nu poate fi redusă numai la beneficii financiare, căci pe lângă dimensiunea economică mai există și alte dimensiuni – psihologică, socială, spirituală care îl definesc pe om. Or, asistența socială mai reprezintă și un sistem de servicii de recuperare socială și profesională, de plasare în câmpul muncii, terapii de consiliere, de resocializare, integrare socială etc.

Asistentul social nu rareori este pus în fața unor situații extrem de complicate – familii dezorganizate, copii orfani, abandonati, delincvenți, consum de droguri, persoane cu deficiențe de sănătate, bătrâni etc. – pentru soluționarea cărora are nevoie de cunoștințe vaste în domeniile sociologie, psihologie, medicină, drept, economie, politici sociale etc. Iată de ce este absolut eronată părerea precum că oricine, prin câteva cursuri de 2-3 săptămâni, poate deveni asistent social. Experiența țărilor dezvoltate ne demonstrează că este imposibil să însușești teoria și metodologia

(Început. Sfârșit în pag. 2)

În număr:

➤ CRRAS - un centru de dezvoltare și promovare a asistenței sociale profesioniste, pag. 1-2

➤ Asistența socială - o preocupare importantă a statului, pag. 1-2

➤ Justiția restaurativă - un nou domeniu de activitate pentru asistenții sociali, pag. 4-5

➤ Admiterea 2004 la Facultatea Asistență Socială, Sociologie și Filosofie, USM pag.8

(Sfârșit. Început în pag. 1)

Cât privește pregătirea asistenților sociali, rolul primordial aparține desigur universităților. Pot fi menționate în acest context în primul rând Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat “Alecă Russo” și Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”, care au stat la începuturile dezvoltării asistenței sociale ca profesie axată pe un fundament științific solid.

Asistența socială - o preocupare importantă a statului

Ministerul Muncii și Protecției Sociale colaborează cu mediile academice și sectorul neguvernamental. În acest context, evidențiem relațiile de parteneriat cu Centrul Republican de Resurse pentru Asistență Socială care a devenit un adevărat centru de coordonare a relațiilor dintre instituțiile de învățământ, organele administrației publice, ONG-urile implicate în oferirea serviciilor sociale. Numai pe o asemenea cale de cooperare între toate instituțiile se va reuși să fie ajutați cei aflați în dificultate ca să-și dezvolte propriile competențe în vederea unei bune integrări sociale.

Prezentul buletin ne va permite să discutăm diverse probleme cu care se confruntă populația Republicii Moldova, modalitățile de soluționare a acestor probleme reieșind nemijlocit din interesele beneficiarilor, să consolidăm parteneriatul dintre toate instituțiile, organizațiile și organizațiile active în domeniul social.

Tatiana Gribincea,
directorul
Departamentului
Asistență Socială,
Ministerul Muncii
și Protecției Sociale

CRRAS - un centru de a asistenței sociale

(Sfârșit. Început în pag. 1)

asistenței sociale în mai puțin de 4 ani, iar pregătirea deplină asistentul social o poate obține doar în instituțiile de învățământ superior.

În prezent, asistenții sociali sunt pregătiți la cele trei universități: Universitatea de Stat din Moldova (USM), Universitatea Pedagogică de Stat “I. Creangă” și Universitatea Pedagogică de Stat “A. Russo” din Bălți. Din 2001 și Colegiul din Cahul a început pregătirea lucrătorilor sociali.

Dacă astăzi putem vorbi despre anumite realizări în dezvoltarea asistenței sociale profesionale, apoi ele se datorează mai întâi muncii asidue a colectivelor de profesori din universități, precum și sprijinului permanent pe care l-au avut din partea deschizătorilor de drumuri noi în viața socială – Reprezentanței UNICEF (Fondul Națiunilor Unite pentru copii în Moldova).

Prin eforturile comune ale USM și UNICEF a fost instituit, la 18 decembrie 1998, Centrul Republican de Resurse pentru Asistență Socială (CRRAS), care constituie un suport esențial în pregătirea specialiștilor în domeniul asistenței sociale axată pe problemele familiei și copilului. Astfel, prin CRRAS (cu susținerea financiară a UNICEF), profesorii catedrelor de asistență socială au beneficiat de stagii în țările cu experiență înaintată (România, Marea Britanie, Germania, Suedia), iar o parte de studenți – de stagii de practică la instituțiile de profil din România. Este vorba mai întâi de Universitatea din București, facultatea de Sociologie și Asistență Socială, profesorii căreia E. Zamfir, C. Zamfir, R. Gețau, I. Bădescu, M. Preda, I. Mărgineanu etc. își împărtășesc chiar de

la începuturi experiența în pregătirea asistenților sociali, apoi de Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Agenția Națională pentru Protecția Copilului, centre de plasament etc.

Stagiile peste hotare au facilitat cristalizarea unui nucleu de experți care au elaborat planuri de învățământ, programe, manuale etc., toate fiind în concordanță cu Standardele europene de pregătire a specialiștilor și cu cerințele Republicii Moldova.

În prezent, prin intermediul CRRAS a fost stabilită o rețea variată de instituții guvernamentale și neguvernamentale din țară pentru colaboratorii cărora sunt desfășurate multiple activități (seminare, cursuri, școli de vară, consultanță etc.) de promovare a asistenței sociale profesionale, servind concomitent și în calitate de bază de practică pentru studenți. Aceasta permite să cunoaștem problemele concrete cu care se confruntă republica noastră, pentru a orienta pregătirea asistenților sociali întru rezolvarea lor, să evităm de asemenea posibilele divergențe de înțelegere a concepției implementării sistemului de asistență socială în Moldova.

Prin CRRAS – această verigă de legătură cu comunitatea – ac-

dezvoltare și promovare profesionale

tivitățile catedrelor ce pregătesc asistenți sociali au fost orientate în direcția câtorva domenii principale:

- comunicarea permanentă cu organele de stat abilitate cu funcțiile de promovare și dezvoltare a asistenței sociale (Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Consiliul Național pentru Protecția Drepturilor Copilului etc.);

- participarea la procesele de elaborare a legislației specifice domeniului (Legea privind asistența socială, Legea cu privire la copilul în dificultate, Strategia cu privire la protecția familiei și copilului etc.);

- elaborarea standardelor serviciilor sociale.

Drept consecință a efortului depus de colectivele catedrelor de asistență socială, precum și a activităților CRRAS, s-a mărit considerabil numărul studenților ce-și fac studiile la această specialitate. În calitate de exemplu poate servi Facultatea de Asistență Socială, Sociologie și Filosofie a USM. Astfel, dacă în 1998 la specialitatea "Asistență socială" s-au înscris 17 studenți, apoi actualmente la această specialitate își fac studiile peste 800 de studenți la secțiile de zi și fără frecvență. Toate acestea

sunt o dovadă și a faptului că societatea noastră conștientizează necesitatea asistenței sociale, obiectivul căreia este de *a-i sprijini pe toți cei aflați în dificultate pentru ca să obțină condițiile necesare unei vieți decente, să-i ajute sa-și dezvolte propriile capacități și competențe pentru o mai pronunțată funcționare socială*. Prin spiritul său asistența socială urmărește dezvoltarea simțului solidarității sociale, acesta fiind perceput ca asumarea în sine a ființei celuilalt, conectarea la "pătımirea" celuilalt, sensibilizarea suferinței celuilalt, "raportul cu celălalt". Or, o societate nu poate funcționa normal, dacă indivizii ei n-au conștientizat faptul că au nevoie unul de altul, că "eu nu-l pot ignora pe celălalt, pentru că eu sunt celălalt". Prin aceste obiective, asistența socială țintește în plan final crearea bunăstării colective, a diminuării conflictelor sociale, menținerii păcii și stabilității în societate.

Maria Bulgaru,
decan al Facultății Asistență Socială, Sociologie și Filosofie, USM
doctor habilitat, profesor universitar, director CRRAS

Discuții pe marginea programului stagiului de practică cu dna Elena Zamfir, șefa Catedrei de Asistență Socială (în centru) și cu profesori de la Universitatea din București

Fiecare specialist din universitate are o schemă proprie a priorităților în învățarea și predarea disciplinei de referință, uneori chiar se încing discuții referitor la ceea ce este mai important: să devii un specialist bun, să mergi la bibliotecă, să faci mai multă practică, să comunici cu specialiști de performanță sau să cunoști experiențele altor state în domeniu? În acest sens, colectivul de profesori ce au inițiat specialitatea asistență socială la Universitatea de Stat din Moldova a găsit cea mai reușită soluție, prin fondarea Centrului Republican de Resurse pentru Asistență Socială, care

CRRAS – un beneficiu pentru studenți

cuprinde toate formele clasice și moderne de educație universitară. Un beneficiu important reprezintă biblioteca CRRAS, care deține un fond de carte performantă (și rară, de altfel) în toate domeniile ramurale ale asistenței sociale, sociologiei, psihologiei sociale, psihopedagogiei, managementului contemporan, politicilor sociale etc. Aici găsim ultimele realizări ale cercetătorilor din România, SUA, Marea Britanie, Suedia, Germania, Moldova etc.

Numărul persoanelor care au beneficiat de multiplele servicii ale CRRAS nu cred că ar putea fi cuprinse în paginile acestui buletin. Pentru mine, alături de celelalte activități organizate de CRRAS, deosebit de benefice au fost stagiile de practică efectuate în instituții de profil la București.

În primele zile de facultate, atât profesorii cât și părinții spun că anii de studenție sunt cei mai frumoși. Spre regret, astăzi un student are nenumărate griji ce țin de problemele unui trai decent. În aceste condiții, este bine ca atunci când vii să faci carte să fie permanent cineva și ceva care să-ți reducă din aceste griji, să-ți ofere o șansă de a fi în viziunea tuturor, de a te autoafirma. Or, CRRAS este pentru toți noi un exemplu de dialog între profesori și studenți, între teorie și practică, între devenire și dorința de a atinge noi performanțe, un exemplu de unificare a resurselor umane.

Vadim Pistrinciuc
absolvent al USM. prima promoție de asistenți sociali

Participanții Școlii de vară 2004 “Justiția restaurativă - o nouă provocare pentru asistența socială în spațiul de justiție juvenilă” în vizită la Izolatorul de Urmărire Penală. În centru — Andrei Vicol, director-adjunct al Departamentului Instituțiilor Penitenciare

Una din cele mai semnificative evoluții în modul contemporan de a gândi și reacționa în fața fenomenului infracțional îl reprezintă interesul tot mai crescut față de justiția restaurativă. Acest concept accentuează importanța alternativelor la detenție, în special administrarea lor pentru minorii în conflict cu legea, mai ales că este bine cunoscut și dovedit că penitenciarul este o școală a infracționalității și nu a corecției. În vederea inițierii și acordării serviciilor de calitate în domeniul justiției restaurative în perioada 12 iulie–16 iulie 2004 și-a desfășurat lucrările Școala de vară “**Justiția restaurativă – o nouă provocare pentru asistența socială în spațiul de justiție juvenilă**”, organizată de Centrul Republican de Resurse pentru Asistența Socială și Institutul de Reforme Penale cu sprijinul UNICEF. La această școală de vară au participat cadre didactice de la USM, Universitatea de Stat “A. Russo” din Bălți, Universitatea Pedagogică de Stat “I. Creangă”, Colegiul Industrial-Pedagogic din Cahul, specialiști de la Direcția

Justiția restaurativă – de activitate pentru

Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului, specialiști din cadrul Secțiilor Raionale de Asistență Socială și Protecția Familiei, reprezentanți ai sectorului neguvernamental.

În calitate de experți au fost invitați: Raisa Botezatu (Curtea Supremă de Justiție); Sorin Hanganu, șeful Direcției Muncă Comunitară și Mediere în cadrul Institutului de Reforme Penale; Svetlana Chifa, șef al Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului; Gheorghe Amihalachioaie, președinte al Baroului Avocaților; Sergiu Crudu, șef al Inspectoratului Minori și Moravuri; Andrei Vicol, director-adjunct, Departamentul Instituțiilor Penitenciare etc.

La deschiderea lucrărilor Școlii de vară, dna Maria Bulgaru, dr. hab., prof. univ., director CRRAS, și dl Radu Danii, coordonator de

program UNICEF, au evidențiat importanța desfășurării unor astfel de activități, ele fiind asociate în mod direct cu numărul tot mai mare al minorilor aflați în conflict cu legea. (În prezent infracțiunile comise de copii în Republica Moldova constituie aproximativ 10% din numărul total al infracțiunilor înregistrate.) După cum s-a menționat în alocuțiunile domnilor lor, majoritatea societăților au acceptat, într-o măsură mai mare sau mai mică, faptul că anume copiii trebuie să beneficieze de un tratament diferit de cel aplicat adulților, atunci când sunt suspectați de a fi sau intra în conflict cu Legea, de instituții judiciare specializate, de profesioniști în acest domeniu (judecători, anchetatori, procurori, avocați) cu o instruire adecvată privind necesitățile specifice ale copiilor, într-un cuvânt – de un

CRRAS - partener al ABM

Principiile integrării sociale a persoanelor cu handicap sunt aplicate reieșind din politica promovată de stat; acțiunile ONG-urilor de profil și cerințele înaintate de persoanele cu handicap la ajustarea benefică a serviciilor oferite. Sunt cunoscute două modele de integrare socială: **modelul medical**, care percepe persoana cu handicap ca o categorie specială a *oamenilor bolnavi* și explică dezavantajele experienței lor ca o consecință a limitării funcționale individuale, ignorând interacțiunea între individ și mediu și **modelul social**, care prevede ajustarea mediului (politici sociale integratoare) în beneficiul persoanelor cu handicap. Diferența crucială dintre modelul medical și cel social constă în faptul unde este localizată incapacitatea: în individ ori în societate.

Politica socială actuală din Republica Moldova, grație activismului persoanelor cu handicap și consensului dintre societatea civilă și stat, tinde spre modelul social. La promovarea principiilor și modelelor optime de integrare au contribuit considerabil savanții A. Timuș, A. Roșca, M. Bulgaru, A. Racu, M. Dilion, V. Tonu, S. Racu, E. Stempovschi, L. Kulikovski, precum și un șir de ONG-uri, centre, mass-media.

Centrul Republican de Resurse pentru Asistență Socială (CRRAS) promovează și implementează sistemul de asistență socială axat pe protecția valorilor familiei și copilului; participă la diseminarea informației oportune în procesul de *integrare socială* a persoanelor cu handicap ce contribuie la armonizarea ansamblului relațiilor sociale; transferul de valori, procesul de

socializare; comunicare.

Asociația Bolnavilor de Mio-patie (ABM) beneficiază de serviciile Centrului din 1998. În 2004, spre exemplu, a fost elaborată în comun ancheta sociologică "Promovarea politicilor de asistență socială în domeniul persoanelor cu deficiențe de sănătate în Republica Moldova" (coautor Elena Sănduță).

Centrul oferă informații, organizează conferințe, dar este și un laborator pentru asistenți sociali, sociologi, psihologi, pedagogi etc. Metodele de lucru promovate de CRRAS facilitează diagnosticarea cu precizie a demersurilor sociale și contribuie la aplicarea terapierilor corecționale eficiente în procesul de integrare socială a persoanelor cu handicap.

Maria TONU,
președinte ABM

un nou domeniu asistenței sociale

sistem de justiție juvenilă. Spre regret, Republica Moldova la momentul actual nu dispune încă de un sistem de justiție juvenilă care să răspundă necesităților speciale ale copiilor. Un astfel de sistem trebuie să aibă la bază principiile justiției restaurative, care urmărește mai mult posibilitățile de reparare, decât cele de pedepsire, să ofere soluții penale din ce în ce mai pragmatice și mai eficiente, soluții care se înscriu în procesul de democratizare a sistemului pedepselor. Una dintre aceste soluții, uzitate de majoritatea statelor, este introducerea **instituției probațiunii** ca alternativă la pedeapsa cu privațiunea de libertate.

Obiectivul major al Școlii de vară a fost orientat anume spre pregătirea inițială a celor care doresc să devină **consilieri de probațiune sau de reintegrare**

socială și supraveghere, să ofere un profil al identității profesionale al acestui nou actor pe scena justiției penale.

În cadrul lucrărilor Școlii de vară au fost dezvăluite așa teme ca: sistemul organelor de drept în Republica Moldova în domeniul justiției juvenile; reglementările internaționale și naționale privind sancțiunile neprivative de libertate administrate minorilor; munca în beneficiul comunității și condițiile de aplicare a muncii în beneficiul comunității în Republica Moldova, modul de executare a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și consecințele neexecutării acesteia; aplicarea medierii în Republica Moldova; pilotarea serviciului de probațiune în Republica Moldova, protecția drepturilor minorilor în conflict cu legea la etapa de urmărire penală;

participarea procurorului în examinarea cazurilor minorilor; asistența juridică a minorilor în conflict cu legea acordată de către echipele mobile; rolul ONG-urilor în domeniul protecției drepturilor copiilor în conflict cu legea etc.

O componentă deosebit de importantă a Școlii de vară a constituit-o vizita la Izolatorul de Urmărire Penală, coordonată de dl Andrei Vicol, director-adjunct al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, și asistarea la procesul de judecată a unui minor. Realitatea din penitenciar poate fi cunoscută cu adevărat numai prin a o vedea cu ochii proprii. Aceasta te face mult mai sensibil la nevoile celor care se află în penitenciar, dar și la necesitatea de a efectua reforme în sistemul justiției juvenile.

Marcela Dilion,
doctor, lector superior,
Catedra Asistență Socială,
USM

Centrul Republican de Resurse pentru Asistență Socială (CRRAS)

este o organizație neguvernamentală, constituită cu sprijinul UNICEF Moldova la 18 decembrie 1998 în formă de instituție obștească, care urmărește beneficiul public

Centrul Republican de Resurse pentru Asistență Socială a fost creat în scopul susținerii implementării în Republica Moldova a sistemului de asistență socială, axat pe protecția valorilor familiei și copilului; formării parteneriatului dintre instituțiile de învățământ, autoritățile publice centrale și locale, ONG-uri în vederea pregătirii calitative a asistenților sociali prin o bună cunoaștere a spectrului de probleme cu care se confruntă comunitatea, prin stabilirea unei legături strânse între teorie și practică, prin realizarea unui permanent feed-back între facultate și lucrătorii comunității.

Actualmente CRRAS prin activitățile sale reprezintă:

- un **Centru de instruire în asistență socială;**
- un **Centru de coordonare a relațiilor cu instituțiile de învățământ din țară și de peste hotare;**
- un **Centru de coordonare a relațiilor cu organele administrației publice locale și cu ONG-urile;**
- un **Centru de informare și consultanță;**
- un **Centru de cercetare;**
- un **Centru metodico-didactic;**
- un **Centru de organizare a practicii studenților;**
- o **verigă de legătură cu comunitatea.**

Realizări:

I. Au fost organizate:

- seminare instructiv-metodice pentru profesorii din universități și colegii;
- cursuri de instruire pentru instructorii bazelor de practică;
- școli de vară în asistența socială ;
- conferințe științifice studențești internaționale.

II. Au fost elaborate și editate următoarele lucrări științifico-metodice:

- *Asistența socială în perioada de tranziție: probleme și modalități de soluționare;*
- *Ghid de practică (la asistența socială);*
- *Copiii străzii în orașul Chișinău;*
- *Asistența socială – activitate de mediere în societate;*
- *Tineretul la răscruce de milenii;*
- *Asistența socială în context european;*
- *Concepte fundamentale ale asistenței sociale;*
- *Metode și tehnici în asistența socială;*
- *Aspecte teoretice și practice ale asistenței sociale.*

III. A fost fondată o bibliotecă cu literatură de

specialitate (asistență socială, sociologie, psihologie, pedagogie etc.) (peste 1000 titluri de carte, ediții periodice).

IV. Permanent se oferă consultanță în cele mai diverse domenii ale asistenței sociale:

Principalele instituții cu care colaborează Centrul Republican de Resurse pentru Asistență Socială:

- *UNICEF Moldova;*
- *Ministerul Muncii și Protecției Sociale;*
- *Ministerul de Interne;*
- *Ministerul Educației;*
- *Ministerul Sănătății;*
- *Universitatea de Stat din Moldova;*
- *Universitatea Pedagogică de Stat “A.Russo”;*
- *Universitatea Pedagogică de Stat “I.Creangă”;*
- *Universitatea din București;*
- *Universitatea “Al.Ioan Cuza” (Iași);*
- *Universitatea Babeș-Bolyai (Cluj-Napoca)*
- *Universitatea de Vest (Timișoara);*
- *Institutul Calității Vieții al Academiei Române;*
- *Universitatea Norwich (Marea Britanie);*
- *Universitatea Științe Aplicate (Merseburg, Germania);*
- *Universitățile din Lund, Linkoping, Stockholm (Suedia);*
- *Institutul European de Asistență Socială (Berlin, Germania);*
- *Universitatea Rutgers (New Jersey, SUA);*
- *Universitatea Municipală din New York (SUA);*
- *Instituții ale administrației publice locale;*
- *ONG-uri ce prestează servicii sociale.*

Centrul Republican de Resurse pentru Asistență Socială este deschis pentru colaborare cu organizațiile și instituțiile de stat și publice, cu ONG-urile, cu persoanele particulare din țară și de peste hotare, interesate de problemele asistenței sociale.

Din planul de lucru al CRRAS

Noiembrie 2004

Seminare instructiv-metodice cu privire la stabilirea continuității curicului de instruire pentru specialiști implicați în pregătirea asistenților sociali la nivel de colegii și universități

Ianuarie 2005

Școala de iarnă “Asistența socială în spațiul justiției juvenile”

Martie 2005

Curs special “Administrarea justiției în comunitate” susținut de profesori din România (30 ore)

Aprilie 2005

Conferința științifică “Asistența socială și justiția juvenilă: modalități de cooperare și integrare”

Unul dintre cei mai citați autori din lume, Paulo Coelho, în cartea sa „Alchimistul”, susține ideea că atunci când ne dorim ceva foarte mult tot Universul lucrează pentru ca visul/legenda vieții noastre să devină realitate.

Legenda studenției mele a fost să devin profesoară. Studiile la Universitatea de Stat din Moldova, și anume la Facultatea de Asistență Socială, Sociologie și Filosofie au fost ca o stație, aflându-mă în care trebuia să hotărâsc „quo vadis” (unde merg). Am ales

Și visurile devin realitate

asistența socială. De ce? Aici ar putea fi aduse mai multe argumente, dar cel mai important este că această specialitate nu e doar pentru acumularea cunoștințelor profesionale, dar și o specialitate a vieții. Făcând studiile la asistența socială ai posibilitatea să acumulezi informații utile pentru relațiile interpersonale, fără de care noi, oamenii, nu putem supraviețui.

În această stație, în trenul vieții mele au urcat multe persoane care au contribuit foarte mult la dezvoltarea personalității. Ei, profesorii de la Facultatea de Asistență Socială, Sociologie și Filosofie au fost acei care zi de zi m-au susținut în perioadele frumoase și mai puțin frumoase ale vieții studențești, au sădit pomul cunoștințelor în domeniul asistenței sociale, l-au udat cu înțelegere, bunăvoință și dragoste părintească.

După absolvire, ca orișicare student, m-am pomenit la o răscruce când te întreb în ce direcție s-o iei. Ceea ce e cu adevărat minunat este că studiile la asistență socială îți oferă două șanse mari: una e să devii practicant și să aplici tot ce ai obținut pe parcursul anilor de studenție în practică, și alta este să continui studiile la masterat și apoi doctorat. Eu am ales calea științei, mergând să fac Masteratul în Asistență Socială Europeană la Universitatea de Științe Aplicate din Merseburg, Germania. Aceste

studii m-au apropiat și mai mult de domeniul social, obținând cunoștințe ce țin de particularitățile practicii asistenței sociale în țările europene.

După revenirea în țară, am fost angajată de Institutul de Reforme Penale (IRP) în calitate de coordonator de proiect. Activitățile IRP sunt direcționate spre realizarea reformelor în domeniul justiției penale, spre promovarea alternativelor la detenție (probațiunea și munca neremunerată în folosul comunității), a justiției restaurative, a instituției medierii, reformei instituțiilor penitenciare etc., unde inevitabil sunt necesari și specialiști în domeniul asistenței sociale.

Din septembrie anul curent, sunt angajată și în calitate de lector asistent la Catedra de Asistență Socială la USM. Este o onoare pentru mine să fiu colegă cu acei profesori din a căror izvor de cunoștințe am sorbit 4 ani. Cu acest prilej vreau să transmit un mesaj pentru toți studenții de la specialitatea de Asistență Socială: *să știți că visurile se realizează dacă depunem și noi efort, universul va lucra, dar în avangardă trebuie să fim noi.*

Diana Popa,
coordonator de proiect,
Institutul de Reforme Penale,
absolventă USM,
specialitatea Asistență Socială

Asistenții sociali - specialiști cu perspectivă

Studenții de la specialitatea „Asistență socială” își pot găsi un loc de lucru încă din anii studenției. Astfel, aflându-mă la practică la Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului a sectorului Rîșcani (DPDC), mi s-a propus să lucrez mai întâi în calitate de pedagog organizator, iar după aceasta am fost transferat în calitate de asistent social la DPDC din sectorul Centru, lucrând la proiectul de Sprijin Familiar, finanțat de Trustul European al Copiilor, în prezent „Every Child”. M-am ocupat în special cu selectarea beneficiarilor pentru proiect (mame solitare, mame în divorț, familii cu copii cu dizabilități etc), cu evaluarea situației lor, întocmirea anchetelor sociale pentru a putea direcționa serviciile de susținere spre persoanele care într-adevăr au nevoie.

După absolvirea facultății, am continuat să-mi fac serviciul la DPDC, sectorul Centru, fiind transferat apoi la DPDC sectorul Râșcani în calitate de specialist principal în lucrul cu minorii delincvenți și copiii străzii.

Este un lucru foarte vast și adesea extrem de dificil: necesită cunoștințe din cele mai diverse domenii precum și experiență. De asemenea, se simte nevoia stringentă a efectuării unui șir de reforme în cadrul justiției penale, care ar promova o tratare deosebită de cei adulți a minorilor în conflict cu legea. Concomitent e necesar să fie pregătiți și specialiști care vor lucra cu acești minori. Am în vedere, în primul rând, să fie antrenați în acest domeniu cât mai mulți asistenți sociali, care vor deveni consilieri de probațiune sau de reintegrare socială și supraveghere.

În cele din urmă, vreau să le spun studenților ce își fac studiile la specialitatea „Asistență socială” că piața muncii are nevoie stringentă de astfel de specialiști.

Sergiu Oceretnăi,
absolvent al USM. prima
promoție de asistenți sociali

Profesorii de la *Facultatea Asistență Socială, Sociologie și Filosofie* se mândresc cu faptul că din an în an tot mai mulți candidați solicită obținerea studiilor la specialitățile de *Sociologie și Asistență socială* – unele din cele mai importante, actuale și înalt umaniste profesii. La momentul actual la această prestigioasă Facultate își fac studiile peste 900 viitori asistenți sociali și sociologi, dintre care 280 au făcut alegerea respectivă în perioada Admiterii 2004. În fiecare an tot mai mulți candidați consideră convingătoare argumentele în favoarea alegerii specialităților de *Sociologie și de Asistență socială*.

Astfel, problemele cele mai des puse în discuție de către candidați (și care au putut fi dezvoltate prin intermediul comunicării cu profesorii de la Facultate, cu studenții și absolvenții; a emisiunilor radiofonice la care participă studenții și profesorii; publicațiilor științifice și în presa scrisă) se referă la următoarele aspecte:

Ce domenii însușesc studenții de la Asistență socială și Sociologie și care sunt posibilitățile lor de încadrare în câmpul muncii după absolvire?

Luând cunoștință de planurile de studii, candidații au aflat că în cadrul specialității *Asistență socială* însușesc multiple metode de asistență a celor mai diverse categorii de indivizi aflați în dificultate. Ei obțin, de asemenea, cunoștințe profunde în domeniul politicilor sociale și managementul resurselor umane, informaticii și statisticii sociale, sociologiei și psihologiei, economiei și dreptului, demografiei și medicinei sociale etc.

Sociologia, la rândul ei, efec-

tuează diagnoza socială a stărilor prezente și le prognozează pe cele viitoare, propunând strategii de dezvoltare. Specialiștii sociologi sunt așteptați să participe la soluționarea optimă a problemelor sociale de o mare complexitate, oferind cunoștințe profunde în diverse ramuri ale sociologiei: sociologia familiei, sociologia organizațională și a conducerii, sociologia calității vieții, a tineretului,

Admiterea 2004 la Facultatea Asistență Socială, Sociologie și Filosofie, USM

a opiniei publice, a culturii, a religiei, a comunicării etc.

Cât privește răspunsul la întrebarea posibilităților de încadrare în câmpul muncii, acesta este confirmat de faptul că actualmente circa 90% din absolvenții facultății lucrează în conformitate cu profesiile obținute în diverse instituții de stat și ONG-uri din țară, iar o parte din ei – în instituțiile de profil de peste hotarele țării.

Cu ce se ocupă studenții în afara orelor?

Studenții de la specialitățile Sociologie și Asistență socială sunt încadrați într-un program extracurricular diversificat, care include: activitatea în cadrul cercurilor

științifice „Socium” și „Tânărul asistent social”, participări la Conferințe universitare, interuniversitare și internaționale, în proiecte de cercetare, la activități culturale, studierea la Facultatea de Arte Frumoase USM, la Colegiul Invizibil din Moldova etc.

Studenții au parte doar de teorie sau însușesc și aspectele practice?

Teoria asistenței sociale se află într-un permanent contact cu practica. Astfel, a devenit deja o tradiție că studenții de la specialitățile de Asistență socială și Sociologie la finele fiecărui an de studiu, în decursul a 3 săptămâni, să-și consolideze cunoștințele prin activități practice desfășurate în multiple organizații guvernamentale și neguvernamentale din Moldova, precum și din România.

Acestate și alte argumente, combinate cu eforturile depuse de profesori în vederea restructurării procesului de instruire în conformitate cu obiectivele strategice europene, contribuie la înțelegerea perspectivelor pe care le deschid specialitățile de *Asistență socială și Sociologie* în societatea noastră.

Stela Milicenco,
șef al Catedrei de Asistență Socială USM,
doctor, conferențiar

AVIZ

Doritorii de a participa cu comunicări la Conferința științifică “Asistența socială și justiția juvenilă: modalități de cooperare și integrare”(aprilie 2005) sunt rugați să transmită temele comunicărilor până la 1 martie 2005 la numărul de telefon 79-60-33 sau la adresa bulgaru@mcc.md. Textele integrale ale comunicărilor se vor prezenta pe dischete sau la aceeași adresă E-mail până la 1 aprilie 2005 pentru a fi publicate.

Editat cu sprijinul financiar UNICEF. Conținutul materialelor nu exprimă neapărat punctul de vedere al UNICEF.

Asistența Socială

Buletin informativ al Centrului
Republican de Resurse
pentru Asistență Socială

Responsabilă de ediție: Maria Bulgaru
Adrese de contact: Chișinău, str. G. Cașu, 32,
tel. 79-60-33, 79-60-35, www.usm.md/crras
Tiraj 200 ex. Multiplicat la Primex Com LTD

